

ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA

od 28. siječnja 2014.

o postojanju prekomjernog deficita u Hrvatskoj

(2014/56/EU)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 126. stavak 6.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir primjedbe koje je dala Hrvatska,

budući da:

(1) U skladu s člankom 126. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) države članice trebaju izbjegavati prekomjerne državne deficite.

(2) Pakt o stabilnosti i rastu (PSR) temelji se na cilju zdravih državnih financija kao sredstvu jačanja uvjeta za stabilnost cijena i snažan održivi rast koji dovodi do otvaranja novih radnih mjesta.

(3) Postupkom u slučaju prekomjernog deficita (PPD) u skladu s člankom 126. UFEU-a, kako je objašnjeno Uredbom Vijeća (EZ) br. 1467/97⁽¹⁾, što je dio PSR-a, propisuje se donošenje odluke Vijeća o postojanju prekomjernog deficita. Protokolom br. 12 o postupku u slučaju prekomjernog deficita priloženim Ugovoru o Europskoj uniji i UFEU-u utvrđuju se daljnje odredbe koje se odnose na provedbu PPD-a. Uredbom Vijeća (EZ) br. 479/2009⁽²⁾ utvrđuju se detaljna pravila i definicije za primjenu tih odredaba.

(4) U skladu s člankom 126. stavkom 5. UFEU-a, ako Komisija smatra da u nekoj državi članici postoji ili bi se mogao pojaviti prekomjerni deficit, ona u skladu s time treba uputiti svoje mišljenje dotičnoj državi članici i obavijestiti Vijeće.

(5) S obzirom na svoje izvješće prema članku 126. stavku 3. UFEU-a i s obzirom na mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora u skladu s člankom 126. stavkom 4. UFEU-a, Komisija je zaključila da u Hrvatskoj postoji prekomjerni deficit. Stoga je u skladu s time Komisija navedeno mišljenje uputila Hrvatskoj i obavijestila Vijeće 10. prosinca 2013.⁽³⁾

(6) U članku 126. stavku 6. UFEU-a navodi se da Vijeće treba razmotriti sve primjedbe koje dotična država članica želi dati prije nego što nakon sveobuhvatne procjene odluči postoji li prekomjerni deficit. U slučaju Hrvatske sveobuhvatnom procjenom dolazi se do zaključaka u nastavku.

(7) U skladu s revizijom proračuna za 2013. i nacrtom proračuna za 2014.⁽⁴⁾ koji je donijela hrvatska Vlada i koji je upućen hrvatskom parlamentu 14. studenoga 2013., hrvatska nadležna tijela predviđaju deficit opće države u iznosu od 5,5 % BDP-a za 2013., nakon iznosa od 5 % BDP-a u 2012., a očekuju da se omjer neće promijeniti 2014. te će tek postupno opadati 2015. i 2016. U jesenskoj prognozi službi Komisije iz 2013. objavljenoj 5. studenoga 2013. već se u 2013. predviđa da će deficit opće države biti znatno iznad referentne vrijednosti iz Ugovora u iznosu od 3 % BDP-a, koji će u nedostatku kompenzacijskih mjera narasti na više od 6 % BDP-a u razdoblju 2013.–2015. Kako je navedeno u izvješću Komisije pripremljenom na temelju članka 126. stavka 3. UFEU-a, planirani i predviđeni deficiti premašuju referentnu vrijednost iz Ugovora i nisu blizu te vrijednosti. Prekoračenje referentne vrijednosti može se smatrati iznimnim u smislu PSR-a. Točnije, ono je djelomično posljedica ozbiljnog gospodarskog pada u smislu PSR-a. Procjenjuje se da se gospodarska aktivnost od vrhunca u 2008. smanjila za gotovo 12 %. Predviđa se da će se 2013. realni BDP nastaviti smanjivati, a neznatan se oporavak očekuje tek 2014. Prema procjenama službi Komisije na temelju zajednički dogovorene

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L 209, 2.8.1997., str. 6.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 479/2009 od 25. svibnja 2009. o primjeni Protokola o postupku u slučaju prekomjernog deficita priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice (SL L 145, 10.6.2009., str. 1.).

⁽³⁾ Svi dokumenti povezani s PPD-om za Hrvatsku mogu se pronaći na sljedećoj internetskoj stranici: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/croatia_en.htm

⁽⁴⁾ Nacrt proračuna nije sastavljen na temelju metodologije ESA 95. Procjene deficita za 2009.–2012. na temelju metodologije ESA 95 više su za iznos između 1,5 postotnih bodova i 3,3 postotna boda od procjena na temelju nacionalne metodologije. Razlike uglavnom proizlaze iz činjenice da su u brojke koje se odnose na deficit na temelju metodologije ESA 95 uključena određena plaćanja jamstava, preuzimanja duga i otplata duga umirovljenicima.

metodologije, potencijalni rast proizvodnje stagnirao je 2009. i postao negativan 2010. te je otada negativan. Očekuje se da će se izračunani proizvodni jaz, koji je negativan od 2009., tijekom razdoblja prognoze postupno smanjiti, ali će ostati negativan tijekom 2015., što potvrđuje dubinu i opseg recesije. Međutim, planirano prekoračenje referentne vrijednosti ne može se smatrati privremenim u smislu PSR-a. U skladu s predviđanjima hrvatskih nadležnih tijela i jesenskom prognozom službi Komisije iz 2013., deficit opće države ostat će znatno iznad referentne vrijednosti i u 2014. i 2015. Zahtjev iz UFEU-a koji se odnosi na kriterij deficita stoga nije ispunjen.

- (8) U nacrtu proračuna za 2014. Vlada predviđa povećanje omjera duga opće države s 58,1 % u 2013. na 62 % u 2014. i dalje na 64,1 % u 2015. i 64,7 % u 2016. Te su brojke neznatno više od onih u hrvatskim Smjernicama gospodarske i fiskalne politike iz rujna 2013. u kojima Vlada predviđa da će omjer duga opće države dosegnuti 56,6 % u 2013. te 60,6 % u 2014., 63,4 % u 2015. i 65,3 % u 2016. U jesenskoj prognozi službi Komisije iz 2013. predviđa se da će omjer duga opće države u 2013. iznositi 59,7 % BDP-a. Ako se politike ne promijene, očekuje se da će omjer duga opće države porasti iznad 60 % u 2014., što znači da će premašiti referentnu vrijednost iz Ugovora od 60 % BDP-a. U skladu s trenutačno dostupnim informacijama, izdanjem obveznica u američkim dolarima u studenome 2013. omjer duga opće države i BDP-a već bi do kraja 2013. premašio prag od 60 %. Člankom 2. stavkom 1.a Uredbe (EZ) br. 1467/97 propisano je da se zahtjev u pogledu kriterija duga treba smatrati ispunjenim i ako proračunske prognoze Komisije upućuju na to da će do potrebnog smanjenja razlike u pogledu referentne vrijednosti doći tijekom trogodišnjeg razdoblja koje obuhvaća dvije godine nakon posljednje godine za koju su dostupni podaci. Prognoze hrvatskih nadležnih tijela i službi Komisije pokazuju trend

rasta omjera duga opće države zbog i dalje visokih deficita i slabe gospodarske aktivnosti te se očekuje da će tako i ostati nakon razdoblja prognoze. Prema tome, referentna vrijednost za dug, a stoga ni kriterij iz UFEU-a u pogledu duga, nisu ispunjeni.

- (9) U skladu s odredbama UFEU-a Komisija je analizirala i „odgovarajuće čimbenike” u svojem izvješću na temelju članka 126. stavka 3. UFEU-a. Kako je navedeno u članku 2. stavku 4. Uredbe (EZ) br. 1467/97, za države s omjerom duga opće države iznad referentne vrijednosti, te čimbenike treba uzeti u obzir u koracima koji dovode do odluke o sukladnosti s kriterijem deficita ako deficit opće države ostane blizu referentne vrijednosti i ako je prekoračenje referentne vrijednosti privremeno, što nije slučaj za Hrvatsku. Pri procjeni sukladnosti s kriterijem duga uzeti su u obzir relevantni čimbenici, a posebno duboka i produljena recesija uz nepovoljne vanjske uvjete. Međutim, ti relevantni čimbenici ne mijenjaju zaključak da kriterij duga iz UFEU-a nije ispunjen,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Iz sveobuhvatne procjene proizlazi da u Hrvatskoj postoji prekomjerni deficit.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Republici Hrvatskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. siječnja 2014.

Za Vijeće
Predsjednik
G. STOURNARAS